

NÉV: _____

ELTE AZONOSÍTÓ: _____

II. rész (60 perc). Minden válaszáért 0 vagy 1 pont jár (negatív pontszám nincs). Indokolni nem kell. Aki elér legalább 10 pontot (és az I. részből is legalább hetet), annak a dolgozata már legalább elégséges; aki viszont nem éri el a 8 pontot, azé biztosan elégtelen. A többi esetben a vizsgajegy 17 ponttól legalább elégséges, 21 ponttól legalább közepes, és ekkor lehet jönni szóbelire, 24 ponttól legalább négyes. A szóbelin rontani nem lehet, a bizonyításokat kell tudni, és jelest csak a szóbelin lehet kapni.

11. Adjunk ellenpéldát a következő állításra: „Ha egy vektortéraxiómában kétféle skalár is szerepel, akkor nem szerepel benne összeadás”.

$$\text{Pl. } (\lambda + \mu)v = \lambda v + \mu v.$$

12. Adjunk meg egy olyan részhalmazt $\mathbb{C}$ -ben, amely zárt az 1 abszolút értékű komplex számokkal való szorzásra, tartalmazza a nullát, de nem altér $\mathbb{C}$ fölött.

Pl. A komplex egységkörhöz hozzávesszük a nullát.

13. Milyen c -re igaz $\mathbb{R}$ fölött, hogy ha u, v, w független, akkor $u + cv, v + cw, w + cu$ is az?

$$c \neq -1.$$

14. Álljon X azokból a pontosan harmadfokú komplex együtt-hatós polinomokból, amelyek minden együtthatója egyenlő. Mennyi X rangja $\mathbb{R}$ fölött?

2

- 15–16. A következő levezetésben azt igazoljuk, hogy lineáris leképezések összege skalárszorostartó. Minden egyes egyenlőségjelhez írjuk a mellette levő keretbe az O, L, D, S, X betűk egyikét aszerint, hogy annak a lépésnek mi az indoklása. A betűk jelentése:

(S) A , illetve B összegtartó.

(L) A , illetve B skalárszorostartó.

(D) Leképezés skalárszorosának definíciója.

(O) Leképezések összegének definíciója.

(X) A fentiek közül egyik sem.

(Pontozás: 4 v. 3 helyes válasz: 2 pont;
2 helyes válasz: 1 pont;
egyébként: 0 pont.)

$$(A + B)(\lambda v) = \boxed{\text{O}}$$

$$A(\lambda v) + B(\lambda v) = \boxed{\text{L}}$$

$$\lambda(A(v)) + \lambda(B(v)) = \boxed{\text{X}}$$

$$\lambda(A(v) + B(v)) = \boxed{\text{O}}$$

$$\lambda((A + B)(v))$$

17. Mennyi a rangja annak a lineáris transzformációnak, amely az $M \in \mathbb{R}^{5 \times 5}$ mátrixhoz az $M - M^T$ -at rendeli?

10

18. Adjunk példát, ami mutatja, hogy a komplex négyzetes mátrixok $\mathbb{C}$ fölötti vektorterén az $M \mapsto M^*$ nem lineáris leképezés.

Pl. $(iE)^* = -iE \neq iE.$

19. Az $M \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ mátrix determinánsa d . A d mely értékeire lesznek M sajátértékei biztosan valósak?

$$d \leq 0.$$

20. Az A minimálpolinomja $x^2 + x + 1$. Mennyi $A^6(2v)$?

$$2v$$

21. Hány hasonlósági osztályt alkotnak az origót fixáló irányításváltó egybevágósági transzformációk a síkon? (A hasonlóságot tetszőleges bázisban értjük.)

$$1$$

22. Az $A \in \text{Hom}(\mathbb{R}^4)$ minimálpolinomja $x^4 - x^3$. Mi lesz A^2 minimálpolinomja?

$$x^3 - x^2$$

23. Egy $A \in \text{Hom}(\mathbb{R}^4)$ ortogonális mátrix minimálpolinomja $x^3 - c$. Mik c lehetséges értékei?

$$\pm 1$$

24. Melyik a legkisebb $n > 0$, melyre igaz, hogy van két olyan $n \times n$ -es komplex mátrix, amelyek nem hasonlók, noha a minimálpolinomjuk és a karakterisztikus polinomjuk is egyenlő, és legalább három különböző sajátértékük van?

$$6$$

25. Adjunk ellenpéldát az alábbi állításra: „az u és v vektorokra felírt háromszögegyenlőtlenségben akkor és csak akkor áll egyenlőség, ha a két vektor párhuzamos.”

$$\text{Pl. } \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad (u = -v \neq 0)$$

26. Adjunk példát olyan $M \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ normális, valós fölött nem diagonalizálható mátrixra, melynek nyoma 2.

$$\text{Pl. } \begin{pmatrix} 1 & -\sqrt{3} \\ \sqrt{3} & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$

27. Adjunk meg egy olyan szimmetrikus valós mátrixot, amelynek négyzete $\begin{pmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{pmatrix}$.

$$\text{Pl. } \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$$

28. Az $(x, y, u, v) \mapsto (-y, x, -v, u)$ leképezésnek adjuk meg egy kétdimenziós invariáns alterét.

Pl. Az $(x, y, 0, 0)$ alakú vektorok.

29. A tér origón átmenő S síkjának $(1, 2, 3)^T$ és $(2, 3, 4)^T$ is eleme. Adjuk meg $S^\perp$ egy generátorát.

$$\text{Pl. } (-1, 2, -1)^T$$

30. Adjunk meg egy olyan valós szimmetrikus mátrixot, amelynek minden eleme pozitív, és a hozzá tartozó kvadratikussal alak mégsem pozitív definit.

$$\text{Pl. } \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$